

TILSYNSUTVALGET FOR DOMMERE

KLAGE FRA A PÅ TINGRETTSDOMMER B, X TINGRETT. SAK NR 92/05

Tilsynsutvalget for dommere har i møte 19. desember 2005 truffet vedtak i ovennevnte sak.

Vedtaket er truffet av følgende medlemmer: Jon Høyland, nestleder, Halvor Kjølstad, Trine Buttingsrud Mathiesen, Wenche Frogn Sellæg og Kari Mjølhus. Sistnevnte møtte som varamedlem for Anne Lise Rønneberg, som hadde forfall.

Ved brev av 25. september 2005 har A inngitt klage på tingrettsdommer B ved X tingrett. Ved brev av 29. september 2005 har Tilsynsutvalgets sekretariat varslet A om at klagen vurderes avvist, idet den synes å gjelde misnøye med rettsavgjørelse, noe som det faller utenfor utvalgets myndighet å vurdere. A har ved brev av 29. september 2005 fremsatt supplerende bemerkninger til klagen, hvoretter utvalgets sekretariat valgte å innhente uttalelse fra tingrettsdommer B. Tingrettsdommer B har den 8. november 2005 avgitt uttalelse til klagen. A har fremsatt ytterligere bemerkninger til klagen ved brev av 22. november 2005. Embetsleder ved X tingrett er orientert om klagen.

Klagen gjelder dommeratferd og misnøye med rettsavgjørelse.

Saksforholdet er i korthet følgende:

A var part i en sak for X forliksråd, der dom ble avsagt 17. november 2004. Den 30. januar 2005 påkjærte A saksomkostningsavgjørelsen i nevnte dom. Kjæremålet (klagen) var for sent fremsatt, og spørsmålet om oppreisning for oversittelse av kjæremålsfristen ble brakt inn for X tingrett. Tingretten v/tingrettsdommer B besluttet 12. august 2005 å ikke gi oppreisning for fristoversittelsen.

Klager - A - har i hovedsak vist til følgende:

- Retten har i sin avgjørelse ikke berørt hans eneste argument for oppreisning av fristoversittelsen, nemlig at forliksrådet hadde gitt feil informasjon om rettsreglene vedrørende dekning av saksomkostninger.
- Etter avslaget fra tingretten har han tre ganger bedt retten om en relevant begrunnelse for avgjørelsen, noe han ikke har fått. Han har videre bedt om å få snakke med tingrettsdommer B på telefon. Han fikk fra ekspedisjonen beskjed om at hun ikke var interessert i å snakke med han, verken den dagen eller senere.
- Tingretten synes å ha tatt en avgjørelse uten å ha vært i besittelse av sakens bevis.
- Tingretten har trukket en klar konklusjon på hva som ville ha vært utfallet av kjæremålet. I en sak som gjelder oppreisning av fristoversittelse skulle retten ikke ha behandlet selve kjæremålet.

- Rettens avgjørelse skaper et feilaktig inntrykk av hva som var utfallet i den opprinnelige saken.

Senere er klagen supplert med blant annet følgende uttalelse:

”Det jeg først og fremst klager på er at jeg ikke har mottatt noen relevant begrunnelse på hvorfor feilinformasjonen fra Forlikrådet av 17.12.04 ikke er god nok grunn til oppreisning. Temaet er ikke nevnt i det hele tatt.

Jeg mottok det ikke i brevet av 12.08.05 og ikke i de 3 vedlagte brev heller. B nektet også å uttale seg på telefon. Denne måten å nekte å oppklare en slik problemstilling har irritert meg. Måten å svare på fra og med 25.08.05 mener jeg strider mot god dommerskikk, og kan ikke prøves via rettsmidler.

Jeg mener at et relevant begrunnelse skal kunne gis på en avgjørelse, for det er mye lettere å akseptere en avgjørelse, selv om den går i mot en, dersom slik begrunnelse er gitt.”

Innklagede - tingrettsdommer B - har blant annet uttalt følgende:

As klage over forlikrådets saksomkostningsavgjørelse var for sent fremsatt. A ba om ny frist idet han anførte at fristoversittelsen skyldtes feilinformasjon fra forlikrådet. Oppreisning ble ikke innvilget. A påklaget avgjørelsen til tingretten, som besluttet ikke å gi oppreisning for fristoversittelsen. Beslutningen førte til omfattende prosedyre fra A, bl.a. via e-post, om det underliggende forhold. Retten fastholdt sin beslutning.

Det er ikke riktig slik A hevder, at retten ikke hadde tilstrekkelig grunnlag for å fatte beslutningen.

Videre anføres følgende:

”Ved avgjørelse av om oppreisning skal gis må man vurdere om oversittelsen er unnskyldelig, om vedkommende var eller burde vært klar over de frister som gjaldt. En beslutning trenger ikke begrunnelse. I den aktuelle sak har klageren fremtrådt som vel orientert om mange forhold, også om de frister som gjelder. De underliggende forhold er nettopp slike som skal avgjøres i et eventuelt kjæremål. Retten har derfor ikke gitt seg ut på en nærmere begrunnelse for avslaget.

Retten har et meget stort arbeidspress. Det var i dette tilfellet ikke aktuelt å ta tid til en diskusjon med klageren.”

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Slik saken er opplyst, finner utvalget det åpenbart unødvendig å høre partenes muntlige forklaringer, jf domstolloven § 238 andre ledd, andre setning. Ingen av partene har heller bedt om dette.

Generelt bemerkes at Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf domstolloven § 236 første ledd. Dette krever med andre ord at dommeren kan bebreides.

Imidlertid gjelder det visse unntak fra denne myndigheten. Et viktig unntak er bestemmelsen i domstoloven § 236 fjerde ledd, som sier at utvalget ikke kan ”vurdere forhold som kan overprøves etter reglene i rettspleielovgivningen for øvrig”.

Med dette som utgangspunkt bemerker utvalget følgende:

Tilsynsutvalget kan som nevnt ovenfor etter domstoloven § 236 fjerde ledd ”ikke vurdere forhold som kan overprøves etter reglene i rettspleielovgivningen for øvrig”. Dette betyr at dersom et forhold kan gjøres til gjenstand for kjæremål eller anke til overordnet domstol, kan utvalget ikke vurdere dette. Dette innebærer bl.a. at premisser for rettsavgjørelser i utgangspunktet er unntatt fra vurdering av utvalget. Det er uten betydning om kjæremåls- eller ankeadgangen er benyttet eller ikke. Tilsynsutvalget kan derfor ikke behandle den delen av klagen som gjelder misnøye med tingrettens avgjørelse, og denne del av klagen må avvises.

Klagen gjelder imidlertid også tingrettsdommer Bs opptreden overfor klageren i tiden etter avgjørelsen, blant annet at hun skal ha gitt uttrykk for at hun ikke ville snakke med klageren i telefonen.

Etter tingrettens avgjørelse den 12. august 2005, har det vært en rekke henvendelser fra klageren pr e-post, der klageren dels går inn på realiteten i forliksrådets avgjørelse og tar opp spørsmål som skulle ha vært avgjort i kjæremålssaken, dersom det hadde blitt gitt oppreisning for oversittelse av fristen, og dels argumenterer mot rettens avgjørelse av ikke å gi oppreisning. Henvendelsene er besvart i to brev fra tingretten, men uten at tingrettsdommer B har gitt nærmere begrunnelse eller besvart argumentasjonen i e-postene. Etter utvalgets oppfatning bør dommere i utgangspunktet være tilbakeholdne med å diskutere, kommentere eller gi utfyllende begrunnelser for sine avgjørelser. Når det gjelder opplysningen om at B ikke ville snakke med A i telefonen, bemerker utvalget at det alltid vil være en vurdering om en dommer, etter å ha besvart to henvendelser skriftlig, også bør gjenta det samme i en telefonsamtale. Det er mulig at dommeren gjennom en slik telefonsamtale kunne oppklart for A hvorfor hun ikke kunne gi ytterligere begrunnelse for sin avgjørelse. At dette ikke ble gjort i dette tilfellet, gir allikevel ikke grunnlag for å anvende disiplinærtiltak mot tingrettsdommer B.

Tilsynsutvalget for dommere har etter dette fattet slikt enstemmig

vedtak:

Det foreligger ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor tingrettsdommer B.

* * * * *

Tilsynsutvalgets vedtak kan ikke påklages etter forvaltningslovens regler. Partene i saken kan bringe vedtaket inn for tingretten ved søksmål. Søksmålsfristen er to måneder etter at partene ble underrettet om vedtaket. Det vises nærmere til domstoloven § 239.

Kopi av dette vedtak sendes embetsleder ved X tingrett til orientering.